

Незначителни ли са проблемите в преводаческия бранш?

(01.04.2013)

Ако потърсите на сайтовете на вестници, радиостанции, телевизии и други обществени медии публикации, свързани с проблемите в преводаческия бранш, станали много сериозни през последната година, ще откриете, че техният брой е повече от оскъден⁶¹, а и при това информацията в тях е изкривена. Ако някой от колегите - било то преводачи или собственици на фирми / агенции за преводи, се опита да повдигне пред институциите някой въпрос във връзка с тези проблеми, то най-вероятно няма да получи отговор. Или, ако получи отговор, той ще е най-малкото неадекватен. Или, меко казано - тъп.

Защо медиите мълчат? Защо институциите мълчат? Може би проблемите в преводаческия бранш са толкова незначителни, че не заслужават никакво внимание?

Напротив. Фактите говорят, че е точно обратното. За илюстрация на сериозните проблеми, с които се сблъсква преводаческият бранш, ето само един малък епизод с труд-

61 Вж. статията „Стандарт „Добър преводач“ и мълчанието на медиите“

ното откриване на проблема с измамната схема на Външно с т. нар. „договор за възлагане извършването на официални преводи" (след близо една година!).

В 21:13 ч. на 28.03.2013 год. анонимен постинг във форума на Петицията против новите изисквания към преводаческите агенции ни уведоми, че на 30.01.2013 год. Комисията по петициите към Европейския парламент (ЕП) е публикувала съобщение до членовете на ЕП относно Петиция 0701/2012.⁶² В това съобщение се казва, че „вносителката на петицията протестира срещу намерението на българския министър на външните работи да въведе редица задължителни изисквания за преводаческите агенции. На този етап мярката не е официално приета и следователно не се създават правни задължения за преводаческите агенции в България."

Два дена не обърнах внимание на това съобщение. Този факт е много показателен, защото илюстрира ситуацията с възприемането на важните новини. Проблясъци започнаха да ми се появяват в главата, след като за пореден път прочетох статията на Георги Ангелов във в. „Труд" - „Таксите на МВНР законни"⁶³, която се явява опровержение на

62 Вж. Приложение 23 „Съобщение във връзка с петиция 0701/2012“

63 <http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1875765>

статията „Външно призна, че събира такси извън закона“⁶⁴. Опровержението започва с думите: „Министерството на външните работи прибира законно такси за удостоверяване на подписи в България, въпреки че според закона за нотариусите това може да се прави само от българските консули в чужбина.“

В един момент осъзнах, че това не е опровержение! Българските журналисти, колкото и да не са обичани, наистина могат да бъдат истински професионалисти. Това ми напомни за пореден път безправното положение на преводачите, които не могат да заверяват своите собствени официални преводи като дееспособни личности. По същия начин, журналистите не могат да изкажат мнението си, защото от това зависи съдбата им.

Осъзнавайки смисъла на горното изречение, разбрах, че Външно перманентно нарушава законите и прави каквото си поиска. Но Външно министерство си позволява да извършва множество беззакония благодарение на апатията, безпросветността и страха на българските граждани. Обзе ме негодувание. И точно в този момент разбрах смисъла на съобщението на Комисията по петициите.

Първото нещо, което ми хрумна, беше да напиша коментар под първата статия на Георг

64 <http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1873252>

ги Ангелов, защото тя беше четена над 2500 пъти:

„Хари Стоянов 01:07 Събота 30 март 2013
Външно продължава да лъже. Иван Сираков пише, че "като начин на контрол върху преводите МВНР разработи и прие мерки за гарантиране качеството на преводаческите услуги, ВЪВЕДЕНИ В ТИПОВ ДОГОВОР...", а в заповед № 95-00-152 съвсем ясно е написано: "Утвърждавам ПРОЕКТ за типов договор..." Къде е УТВЪРДЕНИЯТ типов договор? С какъв акт е утвърден? Кой го е утвърдил? Просто вече една година се гаврят с нас, без да има реално НИКАКВО основание. Сключваме проектодоговори, за които Европейският парламент, Комитетът по петициите, заяви, че МЯРКАТА НЕ Е ОФИЦИАЛНО ПРИЕТА (is not formally adopted)! Е? Ко прайм ся?"

Веднага се захванах и написах писмо до Иван Сираков⁶⁵ в отговор на неговото писмо до Соня Божикова с копие до мен⁶⁶.

Сега, дали ще получа отговор и от кого, няма как да знам, но едно е сигурно. Ще продължа да информирам институциите за беззаконията които върши администрацията на Външно, дори да няма голям ефект на първо

65 Вж. Приложение 24 „Писмо до Иван Сираков“

66 Вж. Приложение 16 „МВНР писмо № 13ПР-427 до МС“

време. Вярвам, че защитната стена се пропуква. Въпрос на време е кога ще рухне.

В заключение, ето един непълен списък с незаконните действия на Външно министерство:

1. Извършва незаконна нотариална дейност на територията на България, противно на Закона за нотариалната дейност (Глава шеста, чл. 84, „Българските консулски длъжностни лица в чужбина...“!). Освен това, позволява си, без каквото и да било законово основание, да „оторизира“ агенции за преводи да извършват такава дейност чрез заверяване на подписите на преводачи, които не са на трудов договор!

2. Възлага на агенции за преводи извършването на официални преводи, без да обяви търг, а с обикновен договор (в чл. 3 от Закона за обществените поръчки изрично е посочено „предоставянето на услуги“, а в чл. 7 „Възложители на обществени поръчки са: 1. органите на държавна власт...“). Да не говорим, че преводите се възлагат въз основа на чл. 2а, ал. 2 от Правилника за легализациите и т.н., във връзка с ал. 1, която противоречи на Конституцията и други закони.

3. Удържа незаконно такси за заверка на подписите на преводачите (в Тарифа № 3, влязла в сила 2009 такава такса няма, докато в старата Тарифа е имало). Да не говорим,

че тази заверка не се споменава изобщо дори в архаичния Правилник за легализациите и т.н.

4. Извършва консулска дейност на територията на България (вписано в Устройствения правилник на Външно, чл. 35, ал. 2 (Дирекция "Консулски отношения"), т. 3 „осъществява консулското обслужване на български и чуждестранни физически и юридически лица...“), което е в противоречие с Виенската конвенция за консулските отношения, в сила за България от 1989 год., според която консулското обслужване се извършва от консулства в чужбина!

Списъкът остава отворен.

Към този списък няма да включа Правилника за легализациите и т.н., който „противоречи на действащата нормативна уредба“, който „няма законово основание за издаване и не съответства на Закона за нормативните актове“. За противоречието му с Търговския закон също няма да говоря засега.

Имайки пред вид всичко казано дотук, смятам, че преводаческият бранш, попаднал в лапите на Външно, е станал заложник на „корпоративни“ интереси, вероятно имащи солидно лоби в това Министерство. Този проблем дали е незначителен? За всички други „дребни проблеми“, които съм засег-

нал в статиите и писмата си, можете да
узнаете, като ги прочетете в този блог.⁶⁷

67 http://www.softisbg.com/my_first_blog/linkove-kym-pisma-i-statii.html